

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
МАТЕМАТИКА**

1 клас

Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати засвоєння змісту, що забезпечують формування	
	предметної математичної компетентності	ключових компетентностей
<p>Узагальнення і систематизація математичних уявлень, сформованих у передшкільний період</p> <p>Форма об'єкти Геометричні фігури Плоскі фігури: багатокутник (трикутник, чотирикутник, п'ятикутник, шестикутник тощо), круг. Просторові фігури: куб, куля, циліндр, піраміда, конус, призма</p>	<p>Учень (учениця): <i>розпізнає</i> форму оточуючих предметів; <i>розрізняє</i> геометричні фігури — круг, багатокутник (трикутник, чотирикутник), куб, кулю, циліндр; <i>розпізнає і описує</i> предмети за їх формою; <i>будує</i> багатокутники із підручного матеріалу</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i>, що всі практичні завдання на уроці виконуються для розв'язання певних навчальних задач; <i>добирає</i> названі вчителем матеріали й навчальне приладдя до уроку; <i>практично</i> розрізняє основні елементи навчального посібника й зошита; <i>висловлює</i> свою думку в помірному темпі; <i>слухає і чує</i> інших</p>

<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція За елементами змісту: геометричні фігури. За засобом навчання: набори геометричних фігур.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Мистецька освіта. Лінія горизонту. Форма та розмір; малювання простих за формою предметів. Орнамент. Технологічна освіта. Різання паперу. Створення аплікацій з вирізаних форм. Соціальна та здоров'язбережувальна освіта. Мікрорайон школи. Вибір безпечного маршруту від школи до свого дому. Природнича освіта. Різноманітність природи України: гори, моря, річки, озера, луки, ліси.</p>
<p>Ознаки об'єктів Ознаки і властивості предметів. Порівняння. Спільні та відмінні ознаки. Об'єднання об'єктів у групу за спільною ознакою. Розбиття групи об'єктів на підгрупи за спільною ознакою. Істотні і неістотні ознаки. Підведення під поняття</p>	<p>Учень (учениця): <i>розпізнає</i> предмети за розміром, формою, призначенням, кольором тощо; <i>розуміє</i> і вживає у мовленні узагальнюючі слова «кожний», «всі», «один із», «хоча б один», «деякі»; <i>розуміє</i> логічні сполучники «і» та «або»; <i>визначає</i> спільні та відмінні ознаки об'єктів навколишнього світу; <i>порівнює</i> предмети за вказаними ознаками; <i>об'єднує</i> об'єкти в групу за спільною ознакою; <i>розбиває</i> об'єкти на групи за спільною ознакою; <i>будує судження</i> із використанням відповідних сполучників «і», «або», «якщо ..., то ...»</p>	<p>Учень (учениця): <i>виділяє</i> в предметах навколишнього світу певні ознаки; <i>знаходить</i> у об'єктах, які належать до навчального кола інших освітніх галузей, спільні та відмінні ознаки, помічає схожість, подібність; <i>зіставляє</i> групи предметів за спільною, істотною ознакою, помічає зміни в спостережуваних об'єктах за орієнтирами, вказаними вчителем; <i>формує</i> судження 3–4 реченнями щодо спільних і відмінних, істотних і неістотних ознак об'єктів</p>

Можливості реалізації інтеграції

Внутрішньопредметна інтеграція
За елементами змісту: геометричні фігури.
За засобом навчання: набори геометричних фігур, «Математичні кубики».

Міжпредметна інтеграція
Мистецька освіта. Кольори: основні та похідні, теплі й холодні, світлі й темні. Форма. Об'ємна форма.
Природнича освіта. Жива та нежива природа. Тіла неживої природи. Організми та їхні ознаки. Деревя, кущі, трав'янисті рослини рідного краю. Листяні та хвойні рослини. Дикорослі та культурні рослини. Кімнатні рослини. Первоцвіти. Тварини. Дикі та свійські тварини. Тварини — домашні улюбленці. Комахи. Риби. Птахи. Звірі.
Соціальна та здоров'язбережувальна освіта. Овочі, фрукти, молочні продукти, їхнє значення для росту та розвитку.
Технологічна освіта. Одяг і взуття. Призначення одягу та взуття. Ознайомлення з основними матеріалами, які використовуються для виготовлення одягу і взуття. Поділ одягу та взуття відповідно до сезону.
Мовно-літературна освіта. Практичне ознайомлення зі словами — назвами предметів, ознак, дій, граматичними питаннями до них. Розрізнення назв предметів за питаннями *хто це? що це?* Ознайомлення зі словами — назвами предметів, ознак, дій.

<p>Ознаки, пов'язані з поняттям величини Відношення між предметами, пов'язані з їх довжиною, висотою, товщиною</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> відповідні відношення між предметами: більший, ніж; менший, ніж; найбільший; найменший; однакові; коротший ніж; довший за; найдовший; найкоротший; однакові за довжиною та ін.; <i>порівнює і впорядковує</i> предмети за довжиною, висотою, товщиною</p>	<p>Учень (учениця): <i>запитує</i> про незрозуміле, невідоме тощо; робить за допомогою вчителя висновок-узагальнення за результатами виконання навчального завдання; <i>висловлює</i> свою думку в помірному темпі; <i>слухає і чує</i> інших</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> геометричні фігури. <i>За засобом навчання:</i> набори геометричних фігур, «Арифметичні штанги».</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Соціальна та здоров'язбережувальна освіта. Зростання і розвиток людини. Природнича освіта. Бурий ведмідь — найбільший звір України. Найменша пташка України — золотомушка. Сом — найбільша прісноводна риба. Фізкультурна освіта. Стрибки; стрибки зі скакалкою; стрибки в глибину; стрибки у висоту; стрибки в довжину з місця ПОШТОВХОМ ДВОМА НОГАМИ.</p>
<p>Просторові відношення Розміщення об'єктів на площині та в просторі: вгорі, внизу, по центру; ліворуч, праворуч, між; під, над, на; попереду, позаду, поруч</p>	<p>Учень (учениця): <i>орієнтується</i> на площині та в просторі (на аркуші паперу, на стільниці парти, робочому столі, у класній кімнаті, на подвір'ї тощо); <i>визначає</i> розміщення об'єктів у просторі та на площині; <i>встановлює</i> відношення між предметами, розміщеними на площині та в просторі (зліва, справа, вище, нижче тощо);</p>	<p>Учень (учениця): <i>розкладає</i> навчальні матеріали на парті в належному порядку і в названому вчителем місці; <i>підтримує</i> порядок на парті впродовж уроку; <i>орієнтується</i> в навчальному посібнику, в зошиті; виконує завдання за зразком, аналогією, інструкцією;</p>

<p>Напрямки руху: справа наліво, зліва направо, зверху вниз, знизу вгору</p>	<p><i>розміщує</i> предмети на площині аркуша паперу, парти тощо, <i>переміщує</i> їх у заданих напрямках; <i>вживає</i> у мовленні відповідні словесні конструкції; <i>визначає</i> взаємне розміщення оточуючих об'єктів</p>	<p><i>висловлює</i> думку в помірному темпі; <i>відповідає</i> на запитання вчителя або учнів за відомою і вільною моделлю</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> геометричні фігури. <i>За засобом навчання:</i> набори геометричних фігур, «Арифметичні штанги», «Математичні кубики».</p>	<p>Міжпредметна інтеграція <i>Мовно-літературна освіта.</i> Орієнтування на сторінці зошита і в графічній сітці. <i>Фізкультурна освіта.</i> Вправи з малим м'ячем (тенісним або гумовим).</p>
<p>Лічба Група предметів зі спільною ознакою (л). Кількість елементів у групі (множини). Лічба. Правила лічби. Назви чисел у межах 10. Частина групи предметів (підмножина). Порівняння предметних множин за кількістю елементів. Практичні дії з предметними множинами — об'єднання, вилучення.</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i> множину як групу предметів, що мають спільну ознаку; <i>знає</i> назви чисел у межах 10; <i>називає</i> числа в прямому і зворотному порядку у межах 10; <i>розуміє</i>, що цифри — це знаки для запису чисел; <i>позначає</i> числа цифрами; <i>виконує</i> практичні дії для об'єднання предметів (множин) і вилучення частини предметів (підмножини); <i>лічить</i> за правилами лічби предмети в просторі (розташовані послідовно, хаотично, по колу); <i>виділяє</i> з множини її частину (підмножину) за</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> кількісні й просторові відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); <i>зиставляє</i> результати власної роботи зі зразком і орієнтирами вчителя, виправляє помилки за їх наявності; <i>тренується уважно слухати вчителя й інших учнів</i></p>

<p>Порядкова лічба. Порядкові відношення Числова послідовність від 1 до 10. Попереднє і наступне число. Позначення числа цифрою</p>	<p>певною ознакою; <i>порівнює</i> предметні множини за кількістю елементів способом складання пар; <i>розуміє</i> сутність кількісної та порядкової лічби; <i>визначає</i> кількість елементів у групі (множини); <i>визначає</i> розташування предметів, чисел відносно вказаного («стоїть перед», «стоїть після», «стоїть між»; «попереду», «позаду»); <i>називає</i> попереднє і наступне число до даного; <i>встановлює</i> порядковий номер об'єкта при заданому напрямку лічби; <i>вживає</i> у мовленні відповідні кількісні й порядкові числівники</p>	
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньо предметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> геометричні фігури. <i>За засобом навчання:</i> набори геометричних фігур; «Арифметичні штанги», «Числа та кружечки», «Математичні кубики».</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Мистецька освіта. Звуки: шумові, музичні. Властивості музичних звуків (висота, тривалість, гучність). Мелодія. Музика. Настрій у музичному творі. Фізкультурна освіта. Вправи з малим м'ячем (тенісним або гумовим). Стрибки; стрибки зі скакалкою. Природнича освіта. Деревя, кущі, трав'янисті рослини рідного краю. Листяні та хвойні рослини. Дикорослі та культурні рослини. Кімнатні рослини. Лікарські рослини рідного краю. Первоцвіти. Тварини. Дикі та свійські</p>

		<p>тварини. Тварини — домашні улюбленці. Комахи. Риби. Птахи. Звірі. Технологічна освіта. Одяг і взуття. Призначення одягу та взуття. Ознайомлення з основними матеріалами, які використовуються для виготовлення одягу і взуття. Поділ одягу та взуття відповідно до сезону. Основні відомості про правила догляду за одягом і взуттям.</p>
Числа. Дії з числами		
<p>Натуральні числа 1–10 Число як кількісна характеристика рівночисельних множин. Прописна і друкована цифра. Утворення числа способом прилічування і відлічування одиниці. Ілюстрація послідовності чисел на числовому промені. Відповідність числа кількості елементів множини та кількості елементів множини — числу. Письмо цифр у зошитах</p>	<p>Учень (учениця): <i>утворює</i> число додаванням одиниці до попереднього і відніманням одиниці від наступного до нього числа; <i>розуміє</i> відмінність між числом і цифрою; <i>пише</i> цифри у зошитах у клітинку; <i>порівнює</i> числа різними способами; <i>записує</i> результат порівняння за допомогою відповідних знаків; <i>обґрунтовує</i> вибір знаку при порівнянні чисел; <i>знає</i> склад чисел від 2 до 10</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> кількісні відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); <i>зіставляє</i> результати власної роботи зі зразком і орієнтирами вчителя, виправляє помилки за їх наявності; <i>тренується</i> уважно слухати вчителя й інших учнів</p>

<p>в клітинку. Порівняння чисел. Знаки порівняння. Склад чисел 2–10</p>		
<p>Арифметичні дії додавання і віднімання чисел у межах 10 Додавання як знаходження кількості елементів об'єднання множин без спільних елементів. Віднімання як знаходження кількості елементів множини, які залишилися після вилучення її частини. Знаки дій додавання і віднімання. Додавання і віднімання за числовим променем. Назви компонентів та результату дій додавання і віднімання. Число 0. Віднімання рівних чисел. Додавання і віднімання нуля</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i> суть дій додавання і віднімання; <i>знає</i> знаки дій додавання і віднімання; <i>знає</i> назви компонентів та результату дій додавання і віднімання; <i>розуміє</i> число нуль як кількісну характеристику множини, що не містить жодного елемента, як результат віднімання рівних чисел; <i>ілюструє</i> арифметичні дії додавання та віднімання за допомогою рисунків, схем; <i>утворює</i> рівності на основі складу числа; <i>використовує</i> властивості додавання і віднімання нуля, віднімання рівних чисел під час обчислень</p>	<p>Учень (учениця): <i>формує</i> судження щодо очевидних закономірностей, вибору дій і операцій у навчальних ситуаціях, а також спираючись на наявні реалії; <i>виконує</i> просторово-графічне й знаково-символічне моделювання</p>

**Додавання
і віднімання
в межах 10**

Додавання і віднімання числа 1.

Додавання і віднімання чисел 2–5 частинами.

Переставний закон додавання.

Додавання чисел 6–9 на підставі переставного закону додавання.

Взаємозв'язок додавання і віднімання.

Віднімання чисел 5–9 на підставі взаємозв'язку арифметичних дій додавання і віднімання.

Таблиці додавання чисел у межах 10.

Таблиці віднімання.

Залежність суми від зміни одного доданка при сталому другому.

Залежність різниці від зміни зменшуваного при сталому від'ємнику

Учень (учениця):

застосовує прийоми додавання і віднімання числа на основі порядку слідування в натуральному ряді, частинами, на основі переставного закону додавання, на основі взаємозв'язку дій додавання і віднімання; *обирає* прийом додавання залежно від випадку обчислення; *прогнозує* результат додавання і віднімання з огляду на те, що при додаванні натуральних чисел дістанемо більше число, а при відніманні — менше; *володіє* обчислювальною навичкою додавання та віднімання в межах 10; *розуміє* залежність суми від збільшення (зменшення) одного з доданків при сталому другому, різниці від збільшення (зменшення) зменшуваного при сталому від'ємнику

Учень (учениця):

бере участь у колективному виділенні етапів діяльності;
прагне діяти за виділеною орієнтувальною основою;
коментує покрокові дії під час виконання завдання;
визначає за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання

<p>Відношення різницевого порівняння Збільшення і зменшення числа на кілька одиниць. Різницеве порівняння чисел</p>	<p>Учень (учениця): <i>знає</i> слова-ознаки відношень різницевого порівняння; <i>розуміє</i> сутність відношення між числами «більше на...», «менше на...»; <i>ілюструє</i> відношення різницевого порівняння за допомогою рисунків, схем</p>	<p>Учень (учениця): <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Нумерація чисел у концентрі «Сотня»</p> <p>Десяток Лічильна одиниця — десяток, її утворення. Лічба десятками. Порівняння, додавання і віднімання чисел — десятків. Поняття розряду. Розрядні числа. Порівняння, додавання і віднімання розрядних чисел — десятків</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i> десяток як лічильну одиницю; <i>знає</i> назви розрядних чисел; <i>лічить</i> десятками в межах 100; <i>порівнює, додає і віднімає</i> розрядні числа</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> кількісні відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); <i>зіставляє</i> результати власної роботи зі зразком і орієнтирами вчителя, виправляє помилки за їх наявності; <i>тренується</i> уважно слухати вчителя й інших учнів; <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>

<p>Усна та письмова нумерація в межах 100 Утворення чисел 11–20. Назви чисел 11–20. Послідовність чисел 11–20. Одноцифрові й двоцифрові числа. Розряд десятків. Розряд одиниць. Запис чисел 11–20. Утворення чисел 21–100. Назви чисел 21–100. Послідовність чисел 21–100. Запис чисел 21–100. Порівняння чисел у межах 100</p>	<p>Учень (учениця): <i>вміє лічити</i> числа від 11 до 20, від 21 до 100 в прямому і зворотному порядку від будь-якого числа до вказаного; <i>називає</i> попереднє і наступне число до будь-якого числа в межах 100; <i>читає і записує</i> числа від 1 до 100; <i>розрізняє</i> одноцифрові і двоцифрові числа; <i>утворює</i> двоцифрові числа різними способами; <i>знає</i> розряд десятків і розряд одиниць; <i>розуміє</i> позиційне значення цифри в записі двоцифрового числа; <i>визначає</i> кількість десятків і кількість одиниць у двоцифровому числі; <i>записує</i> двоцифрове число у вигляді суми розрядних доданків; <i>порівнює</i> числа в межах 100 на основі порядку слідування чисел у натуральному ряді та на основі їх розрядного складу</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> кількісні відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); <i>зіставляє</i> результати власної роботи зі зразком і орієнтирами вчителя, виправляє помилки за їх наявності; <i>тренується</i> уважно слухати вчителя й інших учнів; <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Додавання і віднімання чисел на основі нумерації у межах 100 Додавання і віднімання числа 1 ($45 + 1$, $45 - 1$). Додавання і віднімання</p>	<p>Учень (учениця): <i>застосовує</i> прийоми обчислення у межах 100 на основі знання нумерації чисел: додає і віднімає число 1; замінює суму розрядних доданків двоцифровим числом; віднімає від</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання;</p>

<p>на основі десяткового складу числа ($40 + 5$, $45 - 5$, $45 - 40$, $40 + 20$, $40 - 20$)</p>	<p>двоцифрового числа його десятки або одиниці, додає і віднімає розрядні числа; <i>виконує</i> обчислення в навчальних і практичних ситуаціях; <i>прогнозує</i> результат додавання і віднімання розрядних чисел</p>	<p><i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Додавання й віднімання чисел у межах 100 без переходу через розряд (Ознайомлення)</p> <p>Додавання одноцифрового числа до двоцифрового ($45 + 2$). Віднімання одноцифрового числа від двоцифрового ($45 - 2$). Додавання розрядного числа до двоцифрового ($45 + 20$). Віднімання розрядного числа від двоцифрового ($45 - 20$). Додавання і віднімання двоцифрових чисел ($45 + 22$, $45 - 22$)</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i> сутність порозрядного додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток; <i>прогнозує</i> результат додавання і віднімання, зважаючи, що при додаванні дістанемо більше число, а при відніманні — менше</p>	<p>Учень (учениця): <i>встановлює</i> кількісні відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); <i>зіставляє</i> результати власної роботи зі зразком і орієнтирами вчителя, виправляє помилки за їх наявності; <i>тренується</i> уважно слухати вчителя й інших учнів; <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>

<p>Знаходження невідомого компонента арифметичних дій Знаходження невідомого доданка. Знаходження невідомого зменшуваного, невідомого від'ємника</p>	<p>Учень (учениця): <i>застосовує</i> в процесі виконання завдань правила знаходження невідомих компонентів арифметичних дій — доданка, зменшуваного, від'ємника</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання</p>
<p>Величини</p> <p>Довжина Одиниці вимірювання довжини — сантиметр, дециметр, метр. Вимірювання довжин відрізків. Запис результатів вимірювання довжини відрізка. Побудова відрізків заданої довжини</p>	<p>Учень (учениця): <i>розуміє</i> довжину як властивість об'єктів навколишнього світу мати протяжність; <i>знає</i> одиниці вимірювання довжини — сантиметр, дециметр, метр, їх скорочене позначення, співвідношення між ними; <i>обирає</i> доцільну мірку для вимірювання довжини в конкретному випадку; <i>використовує</i> різні мірки для вимірювання довжини; <i>вимірює</i> довжину відрізка за допомогою лінійки; <i>вимірює</i> довжину оточуючих предметів; <i>записує</i> результати вимірювання із використанням різних одиниць; <i>порівнює</i> довжини відрізків «на око», накладанням;</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях; <i>тренується</i> дотримуватись правил парної і колективної роботи під час виконання навчальних і практичних завдань</p>

	<p><i>порівнює довжини відрізків за результатами їх вимірювання;</i> <i>будує відрізок заданої довжини</i></p>	
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> геометричні фігури; числа. <i>За засобом навчання:</i> набори геометричних фігур, «Арифметичні штанги».</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Технологічна освіта. Прямії лінії і по лінії згину. Нанесення зображення на папір за допомогою шаблону, лінійки. Поняття шаблону. Копіювання зображення за допомогою шаблону. Фізкультурна освіта. Стрибки в глибину; стрибки у висоту; стрибки в довжину з місця поштовхом двома ногами; ходьба; біг</p>
<p>Маса Одиниця вимірювання маси — кілограм. Вимірювання маси за допомогою терезів. Запис результатів вимірювання маси</p>	<p>Учень (учениця): <i>знає</i> одиницю вимірювання маси — кілограм; <i>розуміє</i>, що всі предмети навколишнього середовища мають масу; <i>порівнює</i> предмети за масою «на руку»; <i>записує</i> результати вимірювання маси</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Природнича освіта. Вода та її властивості (безбарвна, прозора, не має запаху, набуває форми посудини, текуча).</p>

<p>Місткість Одиниця вимірювання місткості — 1 літр. Вимірювання місткості посудини за допомогою літрової мірки. Запис результатів вимірювання місткості посудини</p>	<p>Учень (учениця): <i>знає</i> одиницю вимірювання місткості — літр; <i>розуміє</i>, що посудини об'єкти мають місткість; <i>порівнює</i> об'єкти за місткістю; <i>записує</i> результати вимірювання місткості</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція <i>Природнича освіта.</i> Вода та її властивості (безбарвна, прозора, не має запаху, приймає форму посудини, текуча).</p>
<p>Вартість Одиниці вартості — копійка, гривня</p>	<p>Учень (учениця): <i>знає</i>, що товари мають вартість, виражену грошовими одиницями; <i>знає</i> одиниці вартості (гривня, копійка) і співвідношення між ними; <i>виконує</i> найпростіші розрахунки з використанням монет і купюр; <i>оперує</i> грошима у ситуації купівлі-продажу</p>	<p>Учень (учениця): <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях; <i>орієнтується</i> в колі послуг і товарів, що входять у ситуації з життя дитини; <i>аналізує</i> можливості власного «кишенькового» бюджету</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція <i>Соціальна та здоров'язбережувальна освіта.</i></p>

<p>Час Одиниці вимірювання часу — година, доба, тиждень. Визначення часу за годинником</p>	<p>Учень (учениця): <i>знає</i> назви днів тижня та їх послідовність; <i>знає</i> частини доби; <i>визначає</i> час за годинником із точністю до годин; <i>користується</i> годинником і календарем для відстеження подій свого життя</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція <i>Мистецька освіта.</i> Звуки: шумові, музичні. Властивості музичних звуків (висота, тривалість, гучність). <i>Соціальна та здоров'язберезувальна освіта.</i> <i>Розпорядок дня.</i></p>
<p>Дії з іменованими числами (величинами) Порівняння, додавання і віднімання іменованих чисел (величин)</p>	<p>Учень (учениця): <i>порівнює, додає і віднімає</i> іменовані числа (довжини, маси, місткості, вартості)</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Геометричні фігури (протягом року)</p>		
<p>Геометричні фігури Геометричні поняття: точка, пряма, крива,</p>	<p>Учень (учениця): <i>розпізнає</i> за істотними ознаками геометричні фігури — пряму, криву, промінь, відрізок;</p>	<p>Учень (учениця): <i>помічає</i> геометричні фігури у витворах прикладного та художнього мистецтва;</p>

<p>відрізок, промінь, кут, ламана (замкнена, незамкнена), багатокутник (трикутник, чотирикутник, п'ятикутник, шестикутник тощо), круг. Просторові фігури: куб, куля, циліндр, конус, піраміда, призма</p>	<p><i>називає</i> елементи геометричних фігур; <i>моделює</i> геометричні фігури з підручного матеріалу; <i>зображує</i> точку, пряму, криву, промінь, відрізок, ламану</p>	<p><i>помічає</i> закономірності в розташуванні геометричних фігур у заданому ряді фігур; <i>продовжує</i> ряд геометричних фігур із дотриманням визначеної закономірності; <i>відтворює</i> по пам'яті ряд геометричних фігур, орієнтуючись на їх спільні й відмінні ознаки; <i>аналізує</i> об'єкти геометричної форми з метою виявлення певної ознаки; <i>синтезує</i> в процесі складання цілого з частин, <i>добудовує</i> потрібні елементи</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньо предметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа. <i>За засобом навчання:</i> набори геометричних фігур.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Мистецька освіта. Крапка, лінія, пляма. Графіка (елементарне уявлення). Форма. Об'ємна форма. Орнамент. Мовно-літературна освіта. Зображення ліній, схожих на елементи букв. Технологічна освіта. Різання паперу ножицями. Різання по прямій лінії і по лінії згину. Нанесення зображення на папір за допомогою шаблону, лінійки. Поняття шаблону. Копіювання зображення за допомогою шаблону. Створення аплікацій із вирізаних форм.</p>
<p>Математичні вирази. Рівності. Нерівності (протягом року)</p>		
<p>Числові рівності і нерівності Числова рівність.</p>	<p>Учень (учениця): <i>розрізняє</i> числові рівності та нерівності; <i>читає і записує</i> числові рівності, числові</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою;</p>

<p>Числова нерівність. Істинні та хибні числові рівності й нерівності</p>	<p>нерівності; <i>розуміє</i>, що рівності й нерівності можуть бути істинними й хибними; <i>складає</i> істинні рівності й нерівності за предметними множинами; <i>встановлює</i> відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; <i>визначає</i> істинні та хибні рівності й нерівності, обґрунтовує свій вибір</p>	<p><i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Математичні вирази Числовий вираз та його значення. Математичні вирази сума і різниця. Числові вирази на дві дії. Порівняння числа та значення числового виразу, двох числових виразів</p>	<p>Учень (учениця): <i>записує і читає</i> числові вирази, що містять дії додавання або віднімання; <i>обчислює</i> значення числового виразу, що містить одну-дві дії; <i>записує</i> математичні твердження, подані в текстовій формі, з використанням відповідної символіки; <i>розуміє</i>, що застосування переставного закону додавання може спростити обчислення суми кількох доданків; <i>порівнює</i> число та числовий вираз; <i>порівнює</i> два числових вирази різними способами</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Робота з даними (протягом року)</p>		
<p>Зчитування інформації зі схеми, таблиці, графа, стовпчастої діаграми</p>	<p>Учень (учениця): <i>читає, знаходить, аналізує, порівнює</i> інформацію, подану в таблицях, графах, на схемах, діаграмах;</p>	<p>Учень (учениця): <i>застосовує</i> доступні методи пошуку потрібної інформації у вказаних учителем джерелах</p>

	<i>користується</i> даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач	
Можливості реалізації інтеграції	Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа, дії з числами.	Міжпредметна інтеграція Технологічна освіта. Послідовність під час виготовлення аплікації. Мовно-літературна освіта. Складання речень за поданою графічною схемою. Побудова звукової схеми слова
Математичні задачі і дослідження (протягом року)		
Поняття «задача» Поняття задачі. Структурні елементи задачі. Зв'язок умови і запитання	Учень (учениця): <i>розпізнає</i> проблемну ситуацію, яку можна розв'язати математичним методом; <i>виділяє</i> структурні елементи задачі — умова і запитання; числові дані та шукане; <i>розуміє</i> , що в умові задачі містяться числові дані, а запитання вказує на шукане; <i>визначає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на запитання задачі	Учень (учениця): <i>виділяє</i> за допомогою вчителя предмет розмови; <i>чітко відповідає</i> на запитання «Про що або про кого йдеться в тексті?»; <i>визначає</i> смисловий центр ілюстрації
Можливості реалізації інтеграції	Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа, дії з числами.	Міжпредметна інтеграція Мовно-літературна освіта. Читання речень, коротких текстів із вивченими буквами. Правильне інтонування речень, у кінці яких стоять різні розділові знаки. Сприймання на слух, розуміння змісту невеликих (за складністю подібних до букварних) текстів, що належать до художнього й розмовного стилів (казка, розповідь, вірш).

<p>Прості задачі Прості задачі на знаходження суми, різниці двох чисел; збільшення та зменшення числа на кілька одиниць, різницеве порівняння; знаходження невідомого доданка. Задачі, які містять вивчені величини. Обернена задача (ознайомлення). Задачі на знаходження зменшуваного, від'ємника (ознайомлення)</p>	<p>Учень (учениця): <i>моделює</i> текст задачі різними способами; <i>використовує</i> різні стратегії розв'язування задач; <i>створює</i> математичну модель процесу чи ситуації; <i>розв'язує</i> прості задачі на знаходження суми, різниці двох чисел; збільшення та зменшення числа на кілька одиниць, різницеве порівняння; знаходження невідомого доданка; <i>складає</i> задачі за рисунками, схемами, виразом</p>	<p>Учень (учениця): <i>прагне діяти</i> за виділеною орієнтувальною основою; <i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>визначає</i> за допомогою вчителя способи виконання навчального завдання; <i>формує</i> судження щодо очевидних залежностей між причиною і наслідком у навчальних і життєвих ситуаціях</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа, дії з числами.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Природнича освіта. Деревя, кущі, трав'янисті рослини рідного краю. Листяні та хвойні рослини. Дикорослі та культурні рослини. Кімнатні рослини. Догляд за кімнатними рослинами. Лікарські рослини рідного краю. Первоцвіти. Охорона рослин. Тварини. Дикі та свійські тварини. Тварини-домашні улюбленці. Комахи. Риби. Птахи.</p>

		<p>Звірі. Охорона тварин. Природа твого міста/села.</p> <p>Україна — моя Батьківщина. Карта України. Різноманітність природи України: гори, моря, річки, озера, луки, ліси. Бурий ведмідь — найбільший звір України. Медоносна бджола. Сом — найбільша прісноводна риба. Україна — і для себе, і для світу (пшениця, соняшник, мед та ін.)</p> <p>Технологічна освіта. Одяг і взуття. Призначення одягу та взуття. Ознайомлення з основними матеріалами, які використовуються для виготовлення одягу і взуття. Поділ одягу та взуття відповідно до сезону. Основні відомості про правила догляду за одягом і взуттям.</p> <p>Мовно-літературна освіта. Читання речень, коротких текстів із вивченими буквами. Правильне інтонування речень, у кінці яких стоять різні розділові знаки. Сприймання на слух, розуміння змісту невеликих (за складністю подібних до букварних) текстів, що належать до художнього й розмовного стилів (казка, розповідь, вірш).</p>
<p>Загальні прийоми розв’язування задач Ознайомлення з текстом</p>	<p>Учень (учениця): знає порядок роботи над задачею, зміст окремих її етапів;</p>	<p>Учень (учениця): прагне діяти за виділеною орієнтувальною основою;</p>

<p>задачі, виділення з нього умови та запитання, числових даних і шуканого, об'єкту (об'єктів) задачі, моделювання описаної ситуації за допомогою схематичних рисунків, добір і обґрунтування арифметичної дії для розв'язування задачі, запис розв'язання, формулювання та запис відповіді задачі</p>	<p><i>читає</i> задачу з відповідною інтонацією (робить паузу між умовою і запитанням); <i>виділяє</i> умову і запитання, об'єкт або об'єкти, числові дані й шукане; <i>моделює</i> під керівництвом учителя описану в задачі ситуацію за допомогою схематичних рисунків; <i>обґрунтовує</i> вибір арифметичної дії для розв'язування задачі; <i>записує</i> розв'язання задачі; <i>формулює</i> усно повну відповідь на запитання задачі</p>	<p><i>коментує</i> покрокові дії під час виконання завдання; <i>бере</i> участь у колективному обговоренні навчальної проблеми й здійсненні аналізу навчальної задачі</p>
<p>Можливості реалізації інтеграції</p>	<p>Внутрішньопредметна інтеграція <i>За елементами змісту:</i> числа, дії з числами.</p>	<p>Міжпредметна інтеграція Мовно-літературна освіта. Усвідомлене читання доступних текстів. Побудова зв'язного висловлювання за поданим початком і малюнком (серією малюнків). Побудова запитань і відповідей на них за прослуханим або прочитаним текстом, малюнком, діафільмом, навчальною ситуацією у класі та ін. Складання й записування речень за ілюстраціями, навчальною ситуацією, подіями з життя тощо</p>

Додаткові теми

Буквена символіка (запис переставного закону додавання, взаємозв'язку між діями додавання і віднімання, властивостей арифметичних дій тощо).

Подвійні числові нерівності.

Порівняння значень числових виразів на основі залежності результату арифметичної дії від зміни одного з компонентів.

Істинні та хибні висловлювання.

Заміна більших одиниць вимірювання величини меншими. Заміна менших одиниць вимірювання величини більшими.

Задачі на конструювання геометричних фігур.

Задачі з логічним навантаженням.